

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. || Lvdovici || De Ponte Vallis-||Oletani, È Societate ||
Jesv Theologi.|| De || Christiani hominis || Perfectione In
Qvo-||libet eius Vitæ genere.|| Tomi Qvatvor.||**

Quorum argumenta ex S. Rvth Historia præcipué desumpta

Puente, Luis de la

Coloniæ Agrippinæ, 1626

Cap. II. Ad statum Religiosum vocari Iustos, & peccatores; & personas
omnium ætatum, & statum qui sunt in Ecclesia

[urn:nbn:de:hbz:466:1-45802](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-45802)

ædificium. Et si Rex aliquis, qui in suo Exercitu decem milia tantum habet militum cum quibus non poterit hosti resistere, habenti viginti milia; ideoque cum illo de aliqua pace & fœdere; ne, si ad congressum veniatur, impetum cumbar: etiam erit prudentiæ, ut non sentiens vi se vires & robur ad ostendendum tentationibus duplicatis; conlurgentibus tum contra diuina precepta, tum contra consilia Euangelica: contentus ille sit, quod resistat primis, ad quod nunquam deest sufficiens facultas; sed non cogitet de securitate ad quas vincendas non habet vocationem: præstat autem bonam pacem, re, quam perire in stulta pugna. Omnia hæc respondent ijs, que diximus secundo tomo, ad rectam electionem cuiusque status esse præmittenda: quamuis in electione huius ad eum & perfecti, clarius apparet & agnoscitur diuina vocatio: ut constabit, postquam retulerimus omnia mota que vocatio ad id offert.

Tract. i. c. 3.

CAPVT II.

AD STATVM RELIGIOSVM VOCARI IVSTVS, & peccatores, & personarum omnium ætatum, & statuum, qui sunt in Ecclesia.

QUAMVIS Christus D. N. vniuersim proponat omnibus delibus Euangelica cõsilia & vota Religionis, tanquam tiora ac celsiora media ad regnũ cælorum perueniendũ: vocatione tamen speciali nõ omnes, sed eos solum vocat quos in æterna sua sapientia ad id elegit. Religio enim est necessaria, ut quis perueniat in cælum: nam etiam non Religiosi possunt in sæculo manentes saluari; & ita Religio est status perfectionis, ut etiam extra illam iusti possint esse perfecti. sed cum ipse Dominus prospiciat vniuersim omnibus Ecclesiæ ac Reipublicæ Christianæ statibus: altissimã, & occultissimã suã providentiã vocat homines ad omnes status: & interdum aliquos valde iustos relinquit in sæculo in statu matrimonij, aut Continentiæ; tepidiores verò inde deducit ad statum Religionis. Nam non vocauit ad Apostolatũ Nathanaelem, de quo dicitur: ecce verè Israhelita, in quo dolus non est, Iudam tamen fecit Apostolum, postea fuit proditor. Et sapè concedit gratiam Martyrij alicui bono imperfecto, quam negat perfecto. Cuius rei non potest in hac vita ratio, ut suo loco est dictum: solum in genere scimus, quod dixit Salomon diuinam Sapientiam, vocando homines ad suam arcem, dixisse: *Parvulus est paruulus, veniat ad me. insipientibus autem loquitur esse: venite, comedite panem meum, & bibite vinum, quod miscui vobis: relinquitte infantiam, & venite.* In quibus verbis insinuat varietas personarum, que vocantur ad Religionem. Verbum enim illud *paruulus* varias habet in diuina Scriptura

Religio nõ est necessaria simpliciter ad vitam æternam.

a Ios. i. 47.

Tom. 1.
Tract. 1. cap. 3.
b Pro. 9. 4.

significationes. Aliquando enim significat peccatores, qui non ætate, sed prudentiâ & iudicio sunt paruuli: aliquando significat, humiles in suis scilicet oculis paruulos: aliquando etiam significat ætate paruulos. Et his omnibus modis potest hoc loco accipi.

PRIMUM enim certum est, Dominum nostrum vocare interdum Iustos ad Religionem, vt magis iustificentur & proficiant in sanctitate & perfectione, amplectentes eum statum, in quo plures sunt occasiones, ad eam perueniendi; vt apparuit in eo c. *Adolente*, qui a iuuentute sua obseruauerat omnia mandata, atque ita erat verè Iustus, vt asserit Sanctus Chrysostomus; & deducitur ex verbis S. Marci dicentis: d. *Iesus intuitus eum, dilexit eum*: quia verum dicebat; sed adiecit ei Iesus. *vnus tibi deest, si vis perfectus esse, vade, vende qua habes, & da pauperibus*. Iucundus ille Iesu intuitus, initium fuit vocationis, quâ Dominus illum ad vitam perfectiorem inuitauit, si optima illa occasione vti nouisset.

SED non solum vocat Dominus ad Religionem viros Iustos, sed multos etiam peccatores, nam, vt bene perpendit S. Thomas ad amplectendum hunc statum, in quo Euangelica consilia seruantur, non est necesse, vt quis in sæculo custodierit ipsa præcepta: nam Religio non est Schola virorum iam perfectorum, sed cupientium & contententium, vt perfecti sint: sicut Vniuersitates non sunt Schola hominum iam Eruditorum, sed studiosorum, qui dant operam, vt Eruditi euadant. Et Sapientia diuina *insipientes*, hoc est, peccatores; & *paruulos*, id est, exigui Iudicij, vocauit in domum suam, monens, vt ignorantia & infantia depolita, discerent e *ambulare per viam prudentia*. Et ipse Christus D. N. non solum S. Andream & alios Iustos; sed Matthæum quoque publicanum & peccatorem ad suam vocauit Scholam: vt misericordiz suæ thesauros ostenderet, deducendo hominem à peccato ad statum gratiæ; & simul à sæculo ad Statum Religiosum. Illud tamen est certum, quodd licet Iusti, & Peccatores ad Religionem vocentur vocatione ad id sufficiente: non tamen re ipsa ad eam accedere, nisi paruulos, hoc est, (vt S. Gregorius ait) humiles, sibi que ipsis diffidentes: nam huius domus ianua est valde angusta, nec capit superbos, & arrogantes, vt postea videbimus.

§ 1.

EX DICIS inuestigare licet causas, ob quas Dominus noster etiam vocat ad Religionem paruulos in ætate, in quibus innocentia, & humilitas præualet. Ad quod melius intelligendum, supponendum est, quemadmodum Paterfamilias exit conducere operarios in vineam suam omnibus diei horis ita Christus D. N. Pater familiæ Religiosæ, & electæ huius vineæ Dñs, ad eam vocat homines omnium ætatum: quosdam a *mane*, cum vsus rationis incipit, & in tenera sunt ætate. rapiens illos ex sæculo, b *ne malitia huius*

mundi

1.

c Mai. 19. 19

Homil. in
Mat. 19.
d Mar. 10. 21

2.

2. 7. 189.
4. 1.

c Præu. 9. 6.

Lib. 17. Mo-
ral. c. 17.

3.

a Mat. 20. 1.
b Sap. 4. 11.

mundi *mutet intellectum eorum: aut ne fictio, & dolus filiorum huius* (secundum
cipiat purā illorum animū. Alios vocat *hora tertia*, hoc est, in adolescentia
 hora sexta, hoc est, in media ætate: cum magna vitæ iuxta parte fuerunt obedi-
 & huius mundi miseria experti; vt tunc vocati, plures faciant Religionem
 amplitudinem & præstantiam. Alios vocat *hora nona*, aut *undecima*, hoc
 est, in ætate virili, aut senectute, hoc est, ad finem vitæ: vt sic melius dispo-
 nantur ad quietam & tranquillam mortem, quæ sit transitus ad æternam
 tam. Cuius non alia potest ratio sufficiens reddi, quā Dei voluntas, & ipsius
 diuinæ sapientiæ consiliū, in ijs quæ sunt ex mera gratia, & non omnino
 necessaria ad ingressum in gloriam. Quamuis autem magnum sit beneficium
 vocari homines ad Religionem in quacunque ætate: negari tamen non po-
 test, multo maius esse si à tenera ætate vocentur: vt ita fruantur eo bono
 quod Prophetavit Ieremias, cum dixit: *c bonum est viro, cum portauerit iugum*
ab adolescentia sua: iugum scilicet legis & perfectionis Euangelicæ, sed non
silentio & solitario in Religione, sed iugum se super se, hoc est, ad vitam humanam
excelsiorem, qualis est Religiosa: quæ est vita Angelica. Cum igitur non
 possint iugum hoc portare, nisi Deus speciali vocatione id eis inspirat, &
 vocet ad portandum: singularis procul dubio est fauor, quod à tenera ætate
 tanta eos efficacitate vocet, vt statim portatē incipiant. Hoc fauore pro-
 quitur sæpè Dominus noster eos, quos elegi, vt in magnos sanctos euan-
 gent, tribuens illis ab ipsa tenera ætate talia perfectionis desideria. & immo
 dum ipsis parentibus inspirat, vt illos ad huiusmodi vitæ rationem deducant
 & consecrent; vt constat ex eo quod fecit d *Anna mater Samuelis*, quæ ex
 inspiratione *votum vouit, si Deus ipsi daret sexum virilem, secum daturam Domi-*
no omnibus diebus vitæ eius, tanquam Nazareum: & ita postquam eū ablactatum
 adduxit adhuc infantulum ad templum, illumque tradidit Heli Sacerdoti:
 cunctis diebus occuparetur in seruitio Domini. Et sanctissima Virgo
 mina nostra, triennis fuit à suis parentibus in templum præsentata: vt
 virginitatis se ipsam obstrinxit; & quasi fundamenta iecit vitæ Religiosæ
 quam profitentur Moniales in sua clausura, admittentes sæpius paruas pu-
 lulas secum educandas. Et S. Ioannes Baptista ab Anno quinto, ex diuina
 spiratione, secedens in desertum, fundamenta iecit Eremiticæ ac Religiosæ
 vitæ: quam ex eiusdem Dei vocatione amplexi sunt à tenera ætate
 Paulus primus Eremita, Antonius, Hilarion, Bernardus, & alij multi. Et
 Sancti Hieronymus & Augustinus testantur, suis temporibus cœnobii
 fuisse repleta personis omnis ætatis, puerulis, ac puellis, qui ab ipso
 virginitatē imbiberent: ita vt nō esset inter eos, qui dicere posset, sicut Apo-
 stolus: *e prius blasphemus fui & persecutor.* Idem asserit S. Ambrosius, dicens
 omnem ætatem esse Christo perfectam: nec mirè, inquit, in adolescentia

Thro. 3: 27

d 1. Re. i. 11.
24.

Epist. ad Eu-
 stoch. sum de
 Virginit.
 Lib. de S.
 Virgin. c. 36
 c 1 Tim. 1: 12
 Lib. 3. de
 Virgin.

lis professionem: cum legeris in paruulis passionem. Nam qui eos in infantia eligit, vt sint martyres; delictatur etiam eligere, vt sint Religiosi.

Fvsivs autem hoc declarauit Sanctus Basilius his verbis: cum Dominus dicat: *f. Sinite paruulos venire ad me, quoniam talium est regnum caelorum.* & S. Paulus laudet Timotheum: *g. qui ab infantia sacras litteras nouisset: idemque alio in loco praecipiat: h. educandos esse filios in disciplina & correptione Domini;* profus ad eos, qui ad nos accedunt, admittendos, nullum non aetatis tempus idoneum esse iudicamus, vel ipsius aede tenerae, atque iuuentutis. Vt videlicet qui orbatu parentibus sint, eos nostrae sponte ipsi assumamus, & exemplo Iob parentes pupillorum simus. Qui autem sub parentibus sint, eos non sine ipsorum voluntate & consensu, sed ab ipsis ad nos adductos recipiamus; vt non demus occasionem, & notam euitemus, quasi paruulos admittamus. Hae S. Basilius, & idem S. Benedictus in ipsa praxi seruauit. De quo refert S. Gregorius, multos nobiles Romanos ex Dei inspiratione obtulisse, suosque filios, vt in monasterio educarentur, tradidisse: vbi multi postea cum insigni vitae exemplo permanerunt. Et antiqua Concilia statuerunt, ne ante perfectae discretionis aetatem (quae in uiris est quatuordecim annorum, in foeminis autem duodecim) admittantur in Monasterijs absque parentum consensu & facultate: quae tamen aetate expleta liceret eos absque huiusmodi facultate admittere: tunc enim satis discretionis eos habere, vt discernent, quid eligerent. Et non quid (ait Sanctus Ambrosius) puella, quae potest maritum eligere, non poterit Christum praefere? & qui potest uxorem eligere, non poterit Religionem amplecti? Huc accedunt ingentes utilitates ex eo provenientes, quod quis uirtutem ac perfectionem a tenera aetate exercere & amplecti incipiat: quarum utilitatum summa posita est in primo tomo.

Dicit tamen in hac re moderationem conuenientem seruate, nam vt ait S. Anselmus) cera, vt apte sigilli formam recipiat, neque adeo mollis esse debet, atque si esset liquefacta; neque adeo dura, atque si esset lapsa; sed mollitiei mediocritatem habere debet: ita etiam ad sigillum & perfectionis Christianae, ac Religiosae imaginem recipiendam, non adeo est apta aetas eorum, qui vel valde sunt parui, aut valde aetate adulti & senes. Nam qui sunt quasi infantes, eam non agnoscunt, nec perficiunt; valde autem senes difficile sese ad eam accommodant: & neutri necessarias habent vires ad labores in vita Religiosa occurrentes subeundos. Ac propterea in Societate nostra constitutum est, ne admittantur ante decimum quintum annum; neque ultra quinquagesimum. Aetas enim quindecim annorum, & totius iuuentutis est omnium optima; quando iudicium capax est & excitatum, ad apprehendendum quod intenditur; & corpus pollet

Regul. 15.
Euf.
E. Mas. 19
14.
g. 2. T. 3
15.
h. Ephes.
6. 4.
c.
c.
c.
c.
c.

In Regul.
cap. 39.
Toletanum
10. c. vlt.
Tiburtin. c.
24. & refer.
tur. 20. q. 2.
c. Puella.
S. Tho. 2. 2.
183. a. 8. ad
1. q. 189.
2. 5.
Vide Bellar.
lib. de Mo.
nach. c. 36.
Tract. 2. c. 7.
Lib. de Si.
milit. c. 175.

Reg. 30. Pro
uincial.

i Amos 2.11

S. ff. 25. 6. 15.

k Psal. 118.

100.

Vide Bellar.

apud ca. 35.

viribus ad ferendum laborem; nec consuetudo ad eò est radicata, ut non possit mutari. Quamobrem dixit Deus populo suo, se ex eius iuuenibus iurare N. zareos, quos nunc Religiosos vocamus. & in eo respexit Concilium Tridentinum, cum constituit, professionem in quacunque Religione virorum quàm mulierum non debere fieri ante decimum sextum annum expletum; & quæ ante fieret, esset nulla. Quamvis diuina vocatio non his ætatibus alligata: & quando illa cum efficacia adest, omnis ætas bona: (seruatis interim Ecclesiæ sanctæ, ac Religionum ipsarum decretis illa enim, puerorum intelligentiam illustrat, ut (quemadmodum dixit David) *super senes intelligant*; & senum cor emollit, ut molliores sint, magis dociles, quàm pueri & iuuenes. Paulus magni Antonij discipulus viam perfectionis inchoauit valde senex; eò tamen peruenit, ut stupenda, & maius quàm eius Magister, opera efficeret. Cum enim tardius viam illam impulsus esset, accelerauit gressu, ut æque proficeret, atq; qui citius peruenisset. Sancti Placidus & Maurus, alijque Sancti benedicti discipuli in parua ætate inchoauerunt: sed super seipsos sese eleuarunt ad senum facultatem, ex quo deprehenditur ignorantia & carnalitas aliquorũ huius temporis hereticorum dicentium, nullos esse admittendos ad professionem Religiosam ante annum septuagesimum aut octuagesimum, quod attuli, ut intelligatur, quod & ipsi sentiebant, statum Religiosum esse bonum, ut quis in eo non oritur: ex quo facile inferre potuissent, etiam ad vitam in eo duccendam esse bonum; esseque magnæ felicitatis in eo statu viuere, in quo optatum mori.

§. 2.

Stotus hic
alios om-
nes excedit

VLTERIVS etiam progreditur Prouidentia diuina, ostendens, quomodo faciat ipsam Religionem, dum ex reliquis omnibus Ecclesiasticis statusibus tam secularis, quàm Ecclesiasticæ Reipublicæ homines ad eam vocat ac deducit: hoc enim apertum indicium est, statum Religiosum reliquos excedere in omnibus, aut certe in aliquo, quod sit magis ad vitam, ut propriam quis perfectionem & salutem consequatur. Nunquam enim Deus ex aliquo statu quemquam vocat, aut educit, nisi ad alium perfectiorem, aut securiorem. & ut à seculari Republica initium faciamus libris & solutis omissis, ex quibus prospicitur reliquis omnibus statusibus, ipsi Religioso in multo maiori numero, quàm ex alijs. Sumamus initium ab statu Coniugali: ex quo diuina vocatio aliquos deducit ad Religionem, ex quodam singulari priuilegio ei in Evangelica lege concessa. Nam & si matrimonium ex natura sua sit status perpetuus, & indissolubilis.

I.

is voluit tamen Deus, dissolui posse antequam inter ipsos coniuges per carnalem copulam consumeretur; si alter illorum Religionem ingrediatur, & professionem in ea emitat: ita vt alter liber omnino maneat: vt si velit, aliud matrimonium in ea. Quod tamen priuilegium non est alicui sacro ordini etiam Sacerdotio, aut alteri statui Ecclesie concessum; non enim dissoluitur matrimonium ratum per vllum aliam Ecclesie statum, nisi per Religionem: qua Religiosus moritur mundo, vt Christo soli viuat. Cum igitur mors corporalis alterius coniugis vinculum dissoluat carnale matrimonij etiam consummati: non miram est, si matrimonij solum rati vinculum dissoluatur, spiritali ac ciuili morte, quae fit in Professione Religiosa. Ideoque Deus speciali vocatione multis huiusmodi coniugibus inspirauit, vt relictis suis sponfis, aut coniugibus, ante consummationem transirent ad statum Religiosum, vt in perpetua castitate illi seruirent. Ita fecerunt Sanctae Tecla, Caecilia, Euphrasia; Sancti Alexius, Leobardus, & duo amici Sancti Augustini, praeter alios, quos referunt historiae Sanctorum. Nec desunt Doctores qui dicant Sanctum Ioannem Euangelistam fuisse sponsum in nuptijs in Cana Galilaeae, quibus CHRISTVS Dominus noster interfuit quasi eas approbans, suaq; praesentia maiorem eis adferens splendorem: Si enim illae non fuissent licitae, non ipse illis interfuisset. Sed vt intellexeretur, esse alium statum excellentiorem: initium dedit (vt ait Nicolaus Litanus) praedicto vitae Religiosae priuilegio, cum ipsum sponsum vocauit ad perpetuam virginitatem, in Societate & schola sua seruandam. Et quamuis haec historia non sit adeo certa; certissimum tamen est, CHRISTVM Dominum nostrum vocasse ad suum Apostolatam Sanctum Petrum, qui erat coniugatus, habebatq; filios; vxore eius praebente consensum: vt sic initium daret vocationi multorum similium coniugum, quam facere cogitabat, educendo eos ad vitam Religiosam: vt carnales nuptias ex communi vtriusque consensu (sine quo non possunt se inuicem separare) in spirituales continentiam in statu Religioso profitentium commutaret. Praeclarissimum fuit exemplum Paulini, viri suo tempore nobilissimi, diuitis, ac sapientis: qui cum sancta sua coniuge Tharalsia perpetuam seruauit castitatem in vita Religiosa. Sed nolo futur esse in antiquis exemplis recensendis, cum quotidie recentia videamus.

VENIAMVS ad statum Principum, Regum, & Imperatorum, quem homines huius mundi tanti faciunt, & in eo constitutis inuidet: eo quod in eo simul sint opulentiae, voluptates, ac deliciae, honor, authoritas, & potestas, & quidquid mundani homines appetunt: & nihilominus voluit Dominus noster supernae suae

*Ita definitur
Tridentinum sess.
24. Cano. 6.*

*Bellar. supra
S. Ambros.
lib. 2. de virg.
S. Aug. lib. 8
Conf. c. 16.
S. Greg. li. 3.
Dialog. c. 14
Pallat. in
hist. c. 8. de
Amonie, re-
fert S. Hieron.
onymum.*

*S. Hieron.
epist. 3. vo.
cat Monachum.*

2.

vocationis efficacitatem, ostendere, educendo multos ex eo statu ad Religiosum, deferentes regna imperia, & omnem amplitudinem ac diuinitas, quas in eo possidebant, & amplectentes Paupertatem, Obedientiam, Subiectionem in vita Religiosa. Pater Hieronymus Platus in præclaro libro; quem de bono status Religiosi edidit, magnum quendam catalogum harum vocationum; in quo refert septem Cæsares, & quinque Imperatrices; quatuordecim Reges, ac decem Reginas, præter innumeram multitudinem filiorum & filiarum Regum, Ducum, Comitum, Marchionum, & personarum Illustrissimarum ac ditissimarum, quæ Dei vocatione, rebus omnibus renunciantes, amplexæ sunt statum Religiosum. Dominus noster tanquam instrumenta quædam accepit, quibus res præstenderet rerum huius mundi vilitatem; & præstantiam, magnumque excessum, quo vita Religiosa illas excedit: quamuis hæc pauperula, delectaque videatur. Legeram (inquit Sanctus Bernardus) quod Sanctus Apostolus dixerat: *a non multos nobiles, non multos sapientes, non multos potentes* etc. *Deus, at nunc præter Regulam, mira Dei potentia, talium conuertitur multitudo, vilescit gloria præsens; inuentutis flos conculcatur; non reputatur generositas; Sapientia mundi, stultitia iudicatur; non acquiescitur carnalibus sanguini; parentum & charorum renunciat affectibus; fauores & honores ac dignitates reputantur vt stercorea, vt Christus lucri fiat. Quos ipse mundus propterea iudicat esse magnos, quod tantum animi & fortunæ habuerint, vt res ad eod magnas conculcarint. Iidem strenui viri opere confirmantur veritatem sententiæ, quam S. Ioannes Chrysostomus præterea sua eloquentia affirmat, multisque rationibus ostendit Religionem, præstantiorē esse, magisq; gloriosam & amandā, quàm Regiā dignitatem; sed dem tales viri tanta animi sui voluptate Regiæ dignitati renunciarint, vt Religionem profiterentur, in qua sunt Reges per excellentiam: vt qui seipso regere sciant, possintque pugnare, ac vincere insensissimos hostes, licet licet passiones; & regio quodam animo ponunt sub pedibus suis, quæ mundus collocat super suum caput, & viuunt in quiete & pace absque timoribus & terroribus; quia nihil desiderant, & omnia contemnunt, quæ sunt in hac vita. Quare tragicus Seneca dixit: Rex est, qui nihil metuit: hoc est regnum quisque dat: nam cum cælesti auxilio potest illud consequi; nec neque in vita, neque in morte timeat. Morietur enim securè, sciens, se de contemptum temporale Regnum aliud sperare æternum & immensum, quod nunquam amittet.*

TRANSEAMVS nunc ad Rempubicam Ecclesiasticam, ex qua diuina vocatio innumeros viros ad Religiosam Rempubicam condendam, & amplificandam educit. Et olim Sacerdotes & Episcopi educebantur ex

Lib. 1. cap.
26 & 27.

a. i. Co. 1. 26.
Epist. 110.

»
»
»
»

L. 2. contra
impugnato.
Religionem
serm. de cõ.
patatio Re-
giæ & Mo-
nachi.
Vide Platõ
lib. 2. cap. 16.

ipsis Religionibus, in quibus iam perfecti euaserant: vt propria muni-
 felicitus exercere possent, vt supra est dictum: postquam autem hi duo sta-
 tus distincti fuerunt ac segregari: vt ostenderet Dominus noster Religio-
 si status excellentiam, multos ex Sacerdotali statu vocauit ad Religionem
 amplectendam, vt in ea se magis perficerent. Sacerdotalis enim dignitas, qua
 Religiosa Professioni alias praestat, cum huic coniungitur, plurimum pro-
 ficat, ad sua ministeria perfectius obeunda. Quare etiam si Sacerdotes Para-
 ochi sint, & animarum curam gerant; sed quoniam non se obstringunt voto
 illis attendendi, possunt, (vt S. Thomas probat) officium illud relinquere,
 & ingredi quacunque Religionem, etiam inter alias minus perfectam, vt in
 ea propriae salutis & perfectioni attendant, Et ipsa Ecclesia potestatem eis
 ad id facit, etiam Episcopo repugnante, quando ex instinctu Spiritus San-
 cti ad perfectam ad eam vitam aspirant. Alia tamen est ratio de ipsis Epi-
 scopis, quorum status est Religioso praestantior, utpote virorum iam per-
 fectorum, & qui speciali voto ad bonum animarum subditorum suorum
 procurandum sese obstrinxerunt. Ac propterea non licet illis absque Sum-
 mi Pontificis facultate, Episcopatum renunciare, & ad Religionem transire,
 iuxta id quod Innocentius III. cuidam Episcopo scripsit: si pennas ha-
 bes, quibus satagas in solitudinem auolare: ita tamen illae strictae sunt ne-
 cessitates praecceptorum, vt liberum non habeas absque nostra permissione vo-
 latum. Sed etiam Dominus noster sancta sua vocatione dat Episcopis hu-
 milismodi alas, inspirans eis volatum hunc ad solitudinem status Religiosi,
 tanquam securioris magisque collecti: praecipue cum adest aliquod im-
 pedimentum ad proprium officium recte peragendum. Qua ratione Re-
 ligiosam vitam hoc honore & ornamento afficit, non solum educens ex ea
 numeros & excellentes Episcopos ac Pontifices ad Ecclesiae suae bonum
 & ornamentum; sed etiam eosdem reuocans, vt postquam aliquo tempo-
 re bene suo munere sunt perfuncti, illud deserant; & redeant ad quietem,
 quam in angulo Religionis prius habebant. Quod fecit Caelestinus V. qui
 eductus ex Religione ad Summum Pontificatum, intra sex menses, illum
 resignans ac deserens, cum totius mundi stupore ad priorem suum statum
 est reuersus. Et S. Gregor. Nazianz. suum etiam deseruit Episcopatum, vt
 ad optatam suam solitudinem se reciperet. Et multi alij idem fecerunt, oc-
 culantes Episcopalem dignitatem, vt cum maiori humilitate in Religione vi-
 uerent, alij q; seruirent; fugientes honorem, quem ipsorum dignitas merebatur.

DEINQUE diuina Prouidentia fauere voluit parti Religionum, exten-
 dens & amplificans illas per omnes totius Christianitatis nationes ac pro-
 uincias, conuocans ex eis omnibus homines ad eas condendas, ne vlla esset
 Christiana natio, quae non esset patriceps domus huius, quam ad suam glo-
 riam

Cap. 2.

2. 2. 189. a. 7

19 q. 2. c.
sunt dua le-
ges.
S. Thom. 2. 2.
q. 185. a. 4.C. nisi cum
primum ex-
tra de re-
nunciacioneVide Platū
lib. 2. c. 27.§ 29.
Exempla
Pontifi-
cum & E-
piscopo-
rum.

4.

riam ipse erexit. Et propter eandem causam voluit: fundatores Religionum esse nationum diuersarum. Nam SS. Benedictus, & Franciscus fuerunt in Italia; SS. Brunus & Bernardus, Galli; SS. Dominicus & Ignarius, Hispani; & alij fuerunt aliarum nationum. Et ipsæ Religiones in diuersis Prouincijs: aliqua in Italia; alia in Hispania, aut Gallia, aut Germania: vt omnes honorem hunc assequerentur illustrium adeo familiarum nobilitate & præstantia: & ita maiori inter se amore coniunguntur, dum hoc bonum alia ab alijs participant.

CAPVT III.

DEVM DOMINVM NOSTRVM SENSIM PER *conciones & hortationes Religiosorum, & præclara exempla, feruentisque eorum Orationes, vocare multos ad statum Religiosum.*

Tract. 1. c. 2.
& 21.
Vocatio
Dei ad Religionem
duplex.

Colla. 3. c. 4

Tract. 3. c. 9

à Prov. 9. 2.

VOCATIO ad statum Religiosum miram illam varietatem habet, quam posuimus in primo Tomo, habere vocationem ingressum in Ecclesiam, aut gratia statum. Alia enim est interna, quam Deus efficit per seipsum & suas illustrationes & inspirationes; alia est externa, quam facit per alios homines, quos accipit tanquam instrumenta ad eam faciendam: quales sunt Concionatores & Confessarij, alijque viri spirituales & feruentes. Quorum consilijs, & exemplis (vt ait Cassianus) alios ad Religionem vocat, non minus efficacitate, quam cum id per seipsum facit. Inter hos viros primum cum (vt supra est dictum) obtinent ipsarum Religionum fundatores; & post eos viri valde exemplares, qui quasi earundem sunt columnæ. Nam quem admodum Christus Dominus noster per seipsum vocauit duodecim Apostolos, & alios discipulos; sed per eos postea vocauit & conuertit reliquum mundum ad suam condendam Ecclesiam: ita etiam per seipsum vocatione speciali vocauit Religionum fundatores, addens eis numerum aliquem electorum sociorum, quibus succedunt alij, per quos plures postea vocantur familiam eam condendam & promouendam. Et hoc est quod Salomon dixit: a Sapiens diuinam postquam domum suam ædificasset, misit vocales suas, vt multos vocarent ad arcem, & ad mania ciuitatis, quam enim prius domum appellauit, eam nunc ciuitatem appellat, arcem habentem & mo-